

ДНЕВНИКЪТЪ

(стенографически)

на

II-то обикновено Народно Събрание.

XXVI ЗАСЪДАНІЕ ВЪ ВТОРНИКЪ 6 МАИЯ 1880 ГОД.

(Начало 1 часъ 40 минути подиръ пладнѣ подѣ председателството на П. Р. Славейковъ).

Председателъ: Привличамъ вниманието на почитаемиѣ депутати, върху списъка, който ще се чете.

Секр. Золотовъ: (Чете списъкътъ).

На 5-Май отсъствуваха: Т. Балабановъ, Даскалъ Тодоръ, д-ръ Браделъ, д-ръ Антоновъ, Мехмедъ Ибрахимовъ, Г. Геровъ, Начовичъ, Ат. Костовъ, Боюклоглу, В. Пошповичъ, Конст. Стоиловъ.

Председателъ: Отъ 172 д. представители, 36 сж касирани и за допълнителни избори, 21 отсъствуватъ, всичко 57; присъствуватъ 115 души; има вишегласие и засѣданието се обявява за отворено. Сега ще се чете протоколътъ отъ XXIII засѣдание.

Секр. Коевъ: (Чете протоколътъ отъ XXIII засѣдание).

Председателъ: Има ли нѣкой да забѣлѣжи нѣщо върху четений протоколъ? (Нѣма) Сега ще се чете протоколътъ отъ XXIV засѣдание.

Секр. Даневъ: (Чете протоколътъ отъ XXIV засѣдание).

Председателъ: Има ли нѣкой да забѣлѣжи нѣщо върху тоя протоколъ?

Мин. Каравеловъ: Азъ ще моля да се каже: географически карти въ предложението, което се прие отъ Нар. Събрание, за освобождение отъ мито; за

да не се мисли карти за играње.

Рангелъ Костовъ: Тука дѣто се спомена въ протоколътъ заради освобождение отъ мито печатанитѣ книги, то ние споменяхме и за черковни книги и камбани, за да се освободятъ отъ мито.

Мин. Каравеловъ: Азъ забѣлѣжихъ тогава, че тѣ се освобождаватъ по устава и така нѣмаше нужда да се внася това въ предложението.

Председателъ: Сега преди да пристѣпимъ на дневния редъ, имамъ да обявя на Нар. Събрание, че се внесе още единъ законопроектъ, който се раздаде и за който по-послѣ ще се назначи време за да се прочете. Сега ще се прочете писмото, съ което е проведенъ законопроектътъ.

Секр. Коевъ: (Чете отношението отъ Министерството на Правосъдието, съ което се внася законопроекта за сѣдоустройството).

„Господину председателю на второто Народно Законодателно Събрание.

На основание 109 статья отъ Конституцията, по указа на Негово Височество Князътъ отъ 1 Май 1880 год. подъ № 195, имамъ честта, господинъ председателю, съ настоящето да внесъ въ Нар. Събрание за обсъждане и прѣеманіе Законопроектътъ

за Съдоустройството, състоящъ отъ 161 сто и шест-десетъ и една статии съ шестъ приложения.

Приеметете, г-нъ Предсѣдателю, увѣреніе въ моето къмъ Васъ отлично почитаніе.

Министръ: **Х Стояновъ**

Началникъ на отдѣленіето:

П. В. Горбановъ

Предсѣдателъ: Доклѣ да се почне да се чете този законопроектъ, Нар. Събрание го има печатанъ и може да го изучи.

Понеже Нар. Събрание на 16 Апр. опълно-мощи бюрото да телеграфира и да представи на г-на Гладстона съчувствието и сърадованията ни по поводъ, че Либералната партия е спечелила въ Англия, то бюрото изпълни своята длъжностъ и Г-нъ Гладстонъ е натоварилъ тукашния Английски Агенти-нъ, който се огнесе до насъ съ слѣдующето писмо;

Секр. Коевъ (Чете:) Господине Предсѣдателю.

Г-нъ Гладстонъ като прие телеграммата, която благоволихте да му испратите въ името на Нар. Събрание, за да му честитите побѣдата, която либералната партия одържа въ послѣднитѣ избори въ Англия и същевременно да изразите сърдечнитѣ чувства, които Нар. Събрание питае къмъ Английскій народъ, възложи на мене посрѣдствомъ своя секретаръ, да Ви помоля, Г-не Предсѣдателю, да благоизволите да станете тълкователъ при Нар. Събрание на искреннитѣ му благодарности за този знакъ отъ симпатія.

Приимете, Г-не Предсѣдателю, увѣреніето за моето високо почитаніе.

Франкъ Ласселъ.

(Послѣ прочитанието гръмогласни викове: „да Живѣе!!!)

Предсѣдателъ: Има още двѣ писма, които ще съобщя на Нар. Събрание.

Секр. Коевъ: (Чете)

„Господине Предсѣдателю на

Народното Събрание.

Въ отговоръ на почитаемото Ваше отъ 2-й Май, имамъ честь, да Ви извѣстя, че се виждамъ принуденъ и тоя пжтъ да се откажъ да бѣдъ представителъ въ Народното Събрание.

Приимете моля, Господине Предсѣдателю, увѣреніе въ дълбокото ми къмъ Васъ почитаніе.

СК. тоиловъ.“

5-ий Май 1880 г. Г. София.

Г-ну Предсѣдателю на Нар. Събрание
въ София.

Имамъ честь да Ви извѣстя, че приемамъ депутатството, но по причина че съмъ боленъ и по семейни обстоятелства немога да присѣтствувамъ въ настоящата сессия на Нар. Събрание.

Дръ. Антоновъ.

Предсѣдателъ: Азъ мисля, че е излишно да питамъ Нар. Събрание да ли приема оставката на първия депутатъ.

Има още една телеграмма отъ Х. О. Пазарджикъ, която се отнася до работата, която ще се разглѣдва. Желаетъ ли Нар. Събрание да я изслуша? (Желаетъ.)

Секр. Коевъ: (Чете:)

„Господину Предсѣдателю

Народното Събрание София.

Молимъ при рѣшеніето въпросътъ за Пазарджишкия окръгъ представите на Събранието слѣдующитѣ точки:

1) Съсрѣдоточността, на Балчикскитѣ и отчасти Силистренски и Провадийски села къмъ Пазарджикъ, така щото Пазарджикъ остава ерѣдоточие и ще се простира на 7 часа разстояние на сѣка страна и ще има 60000 жители, които сж достаточни за пограниченъ окръгъ, додѣ се насели и затвърди добръ редъ.

2) Казанитѣ Силистренски и Провадийски села отъ старо искатъ да се присѣдинятъ на Пазарджикъ, защото сж отдалечени отъ Окръжнитѣ си градове и за сѣкакви работи идатъ въ Пазарджикъ.

3) Ближната и неудобна граница съ Румжния и болшинството на Турското население въ окръга причинява много разбойничество.

4) Че Пазарджикъ е пжтъ на цѣла Источна България и Румелия за въ Ромжнска Добруджа. Слѣдователно много страни минуватъ и много кражби ставатъ.

5) Че Пазарджикъ е Кара-скеля на цѣла Добруджа и Источна България, особенно пазаръ за добитѣкъ, който не остава подолу отъ Плѣвенъ въ това отношение, както и панаиря му е вторий, слѣдъ Ески-Джумайскій въ Княжеството, който служи на сичкитѣ Добруджански земледѣлци за приобрѣтение сѣкакви земледѣлчески потребности, гдѣто на тоя змледѣлчески сборъ се явяватъ отъ далечъ търговци съ разни стоки. Ринока е удобенъ и по това, защото е установенъ въ центра на цѣла Добруджа и Дели-Орманъ.

6) Политическото значение на Пазарджикъ за Българитѣ въ Ромжнска Добруджа, като сж въ непрестанно сношение съ Пазарджикъ.

7) Ненаселеностъта на Добруджанската частъ на окръгътъ и далечността отъ центра си, ако се измѣни окръжний градъ, даватъ сила на развитие на сѣкакви лошабини и злоупотрѣбни съ границата.

8) Че Пазарджикъ като окръгъ, ще се заселятъ пространнитѣ мѣста отъ къмъ Ромжния, слѣдователно ще се укрѣпи границата. Също ще гарантира и безопасността въ Дели-Орманъ на разстояние до 7 часа отъ Пазарджикъ, а за понавжтрѣ ще влияе

на безопасността.

9) Следователно по-добър ще бъде, ако Варненската Губерния има окръзи: Варна, Шуменъ, Пазарджикъ и Силистра. Провадийски окръгъ мѣстото трѣба да се раздѣли на Шуменъ и Варна.

10) Сичкитѣ пунктове да се предаждъ на изучаване на хора, които твърдѣ близо знаятъ нуждитѣ и особеноститѣ на мѣстото.

За цѣлия Пазарджикски окръгъ и казанитѣ горѣ Силистренски и Провадийски села.

Димитръ Поповъ Десевъ.

Предсѣдателъ: Азъ мисля, че за това не трѣба да се говори, но само за свѣденіе се прочете.

Сега на дневния редъ е, да се прочете проектътъ за опълченцитѣ. (Гласове: Послѣ ще се чете; сега ще се чете проектътъ за териториалното раздѣление.) Добро. Тогава моля Г-на докладчика на териториалния проектъ да продължава своя докладъ.

Докл. Икономовъ: Ние бѣхми се спрели на Търновски Окръгъ.

(Чете: Търновски Окръгъ; има 197267 души жители.

Мин. Каравеловъ: Има 1,250,000 фр. Прями даждия.

Предсѣдателъ. Приема ли Нар. Събрание, Търновски Окръгъ да остане самостоятеленъ (Приема се.) Който го не приема да си дигне ръката. (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете:) Еленски Окр.; има жители 31,120 души.

Мин. Каравеловъ: Той дава 63000 фр. данъци. Той е най-малки Окръгъ.

Митр. Милетий: Азъ мисля че тѣзи страни много сж разорени отъ войната и че тѣзи цифра за данъцитѣ е временна.

Мин. Каравеловъ: Ако искате да забѣлжавате това, то може да се каже, че половината на България е разорена. Тѣй на пр. Разградски, Ловчански и Плевненски Окръзи повече сж разорени отъ колкото Еленски.

Михайловски: Азъ нѣма да защитавамъ Елена, но както зная, това е само $\frac{1}{4}$ частъ отъ доходитѣ; защото половината отъ Окръга заедно съ Беброво не е далъ нито пара отъ двѣ години насамъ, защото е разоренъ.

Грънчаровъ: Ние знаемъ, че Елена не е била нито при Турското Управление Окръгъ.

Мин. Каравеловъ: Ако глѣдами лански бюджетъ, то виждами голѣма несравнителностъ. Тѣй на пр. Раховски Окръгъ е давалъ въ Турско време 1,200,000 фр., а лани е делъ само 130,000 фр.

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание Елена да остане самостоятеленъ Окръгъ? (Не приема.) Който приема да си дине ръката. (Никой не дигна.)

Тогазъ приема ли Нар. Събрание Еленски Окръгъ да се присѣдини на Търновски като Околия? (Приема.) Който не приема да си дигне ръката (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете:) Слѣдва Севлиеви окръгъ; населението му е 58780 души.

М-ръ Каравеловъ: Прямитѣ му даждия сж отъ 350000 до 360000 фр.

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание Севлиеви окръгъ да си остане самостоятеленъ? (Приема се.) Който не приема да си дигне ръката. (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете:) Габровски окръгъ; има жители 29697 души.

М-ръ Каравеловъ: Доходитѣ тѣзъ година сж помалко отъ 110,000 фр., ланската година бѣха малко повече отъ 130 до 140,000 фр.

Предсѣдателъ: Има ли нѣкой да говори върху тозъ окръгъ?

Михайловски: Пространството на Габровски окръгъ е повече отъ 10. квадратни часове и може твърдѣ лесно да се управлява отъ Севлиеви Окръгъ. Началникъ, както и доходитѣ му сж малко; за това трѣба да се съедини на Севлиево.

М-ръ Каравеловъ: Азъ мисля, че населението отъ тоя окръгъ още ще се умали, защото Разградски окръгъ е пъленъ съ хора, които сж преселени отъ Габровски колиби, така щото доходитѣ за двѣ или три години още ще се намалятъ.

Предсѣдателъ: Приема ли Народното Събрание Габровски окръгъ да остане самостоятеленъ? (Не приема.) Който приема да си дигне ръката. (Никой не дигна.)

М-ръ Каравеловъ: Азъ мисля, че има и добръ пътъ отъ Севлиево до Габрово и който може лесно да се поправи и когато ще се прави пътъ отъ Габрово до Свищовъ, то Габрово пакъ ще играе своята роль.

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание Габрово да се присѣдини на Севлиево? (Приема.) Който не приема да си дигне ръката. (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете:) Ловчански окръгъ; има жители 68282 души.

М-ръ Каравеловъ: Дава прями даждия 250,000 фр.

Предсѣдателъ: Има ли нѣкой да говори за тоя окръгъ (Нѣма.) Приема ли Нар. Събрание Ловчански окръгъ да си остане самостоятеленъ? (Приема се.) Който го не приема да си дигне ръката. (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете:) Османъ Пазарски окръгъ; има жители 30929 души.

М-ръ Каравеловъ: Прями даждия има 210,000 фр.

Докл. Икономовъ: Комисията намѣри за добръ, да се премѣсти окружното управление изъ Османъ-Пазаръ въ Ески-Джумая; защото тамъ даже нѣмъ хора за работа. Османъ-Пазаръ не е много далечъ отъ Ески-Джумая, нѣщо до 4 часа и има добро шосе.

Минко Радославовъ: Комисията по какви съображения унищожавя Османъ-Пазарски окръгъ незная; но колкото азъ зная, този окръгъ се състои отъ 90 села, отъ които нѣма повече отъ 3 села Български и тѣ сж напълнени съ Турци. Заради това тамъ има много разбойничества, азъ предлагамъ, да остане самостоятеленъ окръгъ.

М-ръ Каравеловъ: Най-голѣмата разлика между околия и третостепененъ окръгъ е, че неще да има тамъ Съвѣтъ; и азъ мисля, че съвѣтниците не щатъ да защищаватъ окръга отъ разбойниците. Ако рѣшимъ да остане окръгъ, то неостава по без опасно отъ колкото напредъ, затова такива подробности не трѣбватъ.

Самсаровъ: Г-нъ Радославовъ се бои, че пѣло мъчно да се въдвори тамъ спокойствието. Още завчера се е казало, че властта за въдворение на тишината нѣма никакви дѣйствия съ управлението; затова ще има жандармерия и войска. Османъ-Пазаръ е единъ градецъ отъ 3000 души, на единъ голъ баиръ, Ески-Джумая, който е единъ богатъ градъ е близо до него; затова тамъ трѣба да се премѣсти окружното управление.

Тодоровъ: Ески-Джумая, ако се съедини съ Османъ-Пазаръ, центрътъ трѣба да бѣде въ Османъ-Пазаръ. Ески-Джумая е твърдъ близо до Разградъ, който е тоже окръгъ; слѣдователно Османъ-Пазаръ, който е 4 часа подалечъ и е твърдъ важенъ пунктъ, изисква по-голѣми наблюдения; по тая причина азъ съмъ на мнѣние, Османъ-Пазаръ да си остане окръгъ.

М-ръ Каравеловъ: Азъ казахъ, че разликата между околия и окръгъ е само въ Окр. Съвѣтъ и азъ мисля, че никой Българинъ не ще да иде въ другъ градъ, за да стане тамъ съвѣтникъ. Разликата е много малка и въ Османъ-Пазаръ ще бѣде много трудно да се намѣрятъ хора за въ работа, когато въ Ески-Джумая има. Затова съмъ съгласенъ съ комисията, центрътъ да бѣде въ Ески-Джумая.

Предсѣдателъ: Желаетъ ли Народ. Събрание, Османъ-Пазаръ да остане самостоятеленъ окръгъ? (Нежелаетъ.) Който желаетъ да си дигне ръката. (Троица дигнаха.)

Докл. Икономовъ: (Чете:) Ески-Джумайски окръгъ; има 28911 души жители.

М-ръ Каравеловъ: Доходи има около 210000 фр.

П. Станчовъ: Въ проектътъ на Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла Ески-Джумайски окръгъ е

присъединенъ къмъ Шуменски; разстоянието е твърдѣ малко; затова предлагамъ да се съедини съ Шуменски окръгъ.

Самсаровъ: Въ проекта на Министра се говори за присъединението на Ески-Джумайски окръгъ къмъ Шуменски; Османъ-Пазарски къмъ Разградски. Но като приехме, да се недѣлятъ окръжитѣ на части, но да се присъединяватъ изцѣло, то сега е другъ въпросъ; затова съмъ на мнѣние, да се присъедини къмъ Търново.

Стамболовъ: Азъ пакъ напротивъ, съмъ на мнѣние да се присъедини Ески-Джумая на Османъ-Пазаръ и да стане самостоятеленъ окръгъ, защото присъединението на Търново ще бѣде много тежко.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание да си остане Ески-Джумая самостоятеленъ окръгъ? (Приема.) Който не приема да си дигне ръката. (Никой недигна.)

Приема ли Народ. Събрание да се присъедини на Ески-Джумая, като околия, бивши Османъ-Пазарски окръгъ? (Приема се.) Който не приема да си дигне ръката. (Никой недигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете:) Видинска Губерния; Видински окръгъ; има население 67149 души.

М-ръ Каравеловъ: Доходи има 350,000 фр. пряди даждия.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание да остане Видинъ самостоятеленъ окръгъ? (Приема се.) Който не приема да си дигне ръката. (Никой недигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете:) Слѣдва Бѣлоградчикски окръгъ; има 17215 души жители.

М-ръ Каравеловъ: Бѣлоградчикски окръгъ има приходи отъ 110 до 120,000 фр.

Попъ Анто: Подобрѣ е да отиде Бѣлоградчикски окръгъ на Ломъ, защото е много затруднително да се присъедини на Видинъ. Най-добъръ би било да иде половината на Ломъ, половината на Видинъ. Това може да стане въ идущата сессия.

Мин. Каравеловъ: Азъ съмъ на мнѣние да се съедини съ Ломъ и послѣ да се раздѣли; една частъ да се придаде къмъ Видинъ, друга къмъ Ломъ.

Рангелъ Костовъ: Азъ съмъ съгласенъ за послѣ да се раздѣли на двѣ половини, но за сега по-полезно е да се присъедини на Видинъ, отъ колкото на Ломъ.

Симидовъ: Тука се види, че депутатитѣ сж на разни мнѣния; които сж поблизо до Видинъ искатъ да се присъедини на Видинъ, които — до Ломъ — на Ломъ. Полесно е да се присъедини на Ломъ.

Предсѣдателъ: Щомъ се прие изцѣло присъединението на окръжитѣ, желателно е да се присъедини на Ломъ.

Грънчаровъ: Комисията при рѣшаванieto на въпросътъ за Бѣлградчкскій окръгъ, имала е предъ видъ мнѣнието на единъ депутатъ отъ Бѣлградчкскъ, който каза, че повечето села сж по-близо до Видинъ; за това се рѣши да се присъедини къмъ Видинъ и азъ съмъ на мнѣние, че ще бжде по-добъръ да се присъедини къмъ Видинъ.

Мин. Каравеловъ: Другий Бѣлградчкскій депутатъ пакъ казва да се присъедини къмъ Ломъ; единътъ казва къмъ Ломъ, другийтъ къмъ Видинъ.

Минко Радославовъ: Като Бѣлградчкскъ окръгъ не се е още унищожилъ, то не е още време да се говори за присъединението му.

Симидовъ: Азъ незная, защо комисията е рѣшила да се присъедини на Видинъ, когато е по близо до Ломъ.

Предсѣдателъ: Комисията не е рѣшила нищо; тя е искавала само мнѣнието си.

Михайловски: Колкото се касае до сѣдилищата, то въ Бѣлградчкскъ ще има мировъ сѣдия и мисля, че отъ 100 души едвамъ 10 души ще иматъ работа до окр. сѣдъ, а 90 — до мировия сѣдъ; защото Бѣлградчкскъ не е нѣкой търговскъ градъ, както Варна или Свищовъ. Колкото за пазарътъ, то да си отидатъ дѣто обичатъ; ако щятъ — на Ломъ, ако щятъ — на Видинъ.

П. Станчовъ: Азъ съмъ на мнѣние да се присъедини на Ломъ, защото тия хора ходятъ повече на Ломъ, отъ колкото на Видинъ.

Предсѣдателъ: Желаетъ ли Нар. Събрание да се простира още върху тоя предметъ? (Не желаетъ.) Приема ли Нар. Събрание Бѣлградчкскій окръгъ да остане самостоятеленъ? (Не приема.) Който приема да си дигне ржката. (Никой не дигна.) Сега за присъединението какво мисли Нар. Събрание, дѣ ще бжде по добъръ, на Видинъ ли, или на Ломъ?

Михайловскій: Да се предложи, които искатъ на Видинъ да станатъ на крака; а които на — Ломъ да сѣдятъ на мѣстата си.

Грънчаровъ: Трѣба по напредъ да се вотира предложението на комисията и тогава да станатъ другитѣ предложения.

Единъ гласъ: Видинъ е по близо; той е единъ старъ градъ и не трѣба да се запусава. Той има своята важностъ и отъ Бѣлградчкскъ до Видинъ нѣма повече отъ 6 часа.

Мин. Каравеловъ: Ако е работата за пространство, то Ломскъ пъкъ 5 пкти по е добъръ, отъ колкото Видинскъ.

Единъ гласъ: Бѣлградчкската нахия зема всичкитѣ свои потребности отъ Ломъ.

Предсѣдателъ: Има двѣ редакции: първа отъ комисията: да се присъедини на Видинъ, а втора отъ разискванията да се присъедини на Ломъ.

Питамъ приема ли Нар. Събрание да се присъедини на Видинъ? (Гласове: приема; други гласове: не приема.) Който приема да се присъедини Бѣлградчкскъ окръгъ на Видинскъ да стане на крака. (Ставатъ.)

Квесторъ: 64 депутати станаха на крака.

Предсѣдателъ: Споредъ послѣдното гласоподавание, Бѣлградчкскъ се присъединява на Видинъ.

Докл. Икономовъ: (Чете.) Ломскъ окръгъ; има жители 38047 души.

Мин. Каравеловъ: Има доходи повече отъ 300,000 фр. прями даждия.

Предсѣдателъ: приема ли Нар. Събрание, Ломскъ окръгъ да остане самостоятеленъ? (Приема.) Който не приема да си дигне ржката. (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете.) Подиръ него иде Берковскъ окръгъ, който има 51,130 души жители.

Мин. Каравеловъ: Приходитъ му сж около 300,000 фр.

Предсѣдателъ: Има ли нѣкой да говори за тозъ окръгъ?

Митр. Мелетий: Берковскъ окръгъ споредъ положението си представлява една ивица край планината. Берковица въ тая планина дохожда като срѣдина за околнитѣ села, които се съсрѣдоточватъ около тозъ градъ. Ако да се присъедини на Ломъ-паланка, то ще бжде много обидно за тѣхъ и азъ отъ моя страна предлагамъ да остане третостепененъ самостоятеленъ окръгъ.

Мин. Каравеловъ: И азъ съмъ на мнѣние да остане Берковица самостоятеленъ окръгъ, защото всичкитѣ села около Берковица иматъ по 6 — 7 часа разстояние; а отъ Берковица до Ломъ знаете какво разстояние има. Както по числото на населението, тѣй и по доходитъ и разстоянието, трѣба да остане третостепененъ самостоятеленъ окръгъ.

Наумовъ: Берковскъ окръгъ е повече населенъ отъ колкото Ломскъ.

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание да остане Берковскъ окръгъ самостоятеленъ? (Приема.) Който не приема да си дигне ржката. (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете.) Раховскъ окръгъ има жители 59289 души.

Мин. Каравеловъ: Има 350,000 фр. доходъ; въ турско време тоя окръгъ е давалъ 2 милиона фр.

Предсѣдателъ: Има ли нѣкой да говори върху тозъ окръгъ. (Нѣма.) Комисията какво мисли за тозъ окръгъ?

Докл. Икономовъ: Комисията е намѣрила за добъръ да се съедини Враца съ Рахово, защото разстоянието между тѣхъ не е повече отъ 8 часа;

и намѣрила е да направи единѣтъ отъ тѣхъ окръгъ, а другиятъ околия.

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание да остане тозъ окръгъ самостоятеленъ? (Приема.) Който не приема да си дигне ржката. (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете.) Врачанский окръгъ има жители 64,845 души.

Мин. Каравеловъ: Има доходи около 400,000 франка.

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание да остане тозъ окръгъ самостоятеленъ? (Приема.) Който не приема да си дигне ржката. (Никой не дигна.)

Докладчикъ: Русчукский окръгъ 110,610 жители.

Мин. Каравеловъ: Приходитъ на Русчукъ сж около 700,000 прѣки данъци.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание да остане Русчукский окръгъ самостоятеленъ? (Приема.)

Докладчикъ: Подиръ него най-ближнийтъ окръгъ е Свищовскийтъ съ население 33,743 души.

Мин. Каравеловъ: Приходитъ сж повече отъ 400,000 прѣки, а косвени сж повече отъ 100,000.

Ст. Поповъ: Повече е сподно да се присъедини Никополъ съ Свищовъ отъ колкото Плѣвенъ съ Никополъ.

Предсѣдателъ: За присъединението не е дума сега.

Тодоровъ: Свищовъ, г-да, трѣба да остане окръгъ самостоятеленъ; той е на важно мѣсто и е най-първийтъ търговский градъ въ България. Въ време на турското управление въ Свищовъ е имало освѣнъ окръжни сждъ и комерчески сждъ. Търговия тамъ има голѣма, стоварватъ се тамъ и натоварватъ кораби за сѣкхдѣ; той има достаточни доходи, и добрѣ би било да се присъедини и Никополскийтъ окръгъ при него; но Свищовскийтъ да си остане самостоятеленъ.

П. Станчовъ: Понеже взехме за основание доходитъ и споредъ казуванъето на г-на Министра на финанцийтъ, той има 400,000 фр. доходи, то може да остане той самостоятеленъ окръгъ. Защо е присъединенъ Свищовъ къмъ Русчукъ, това азъ не знамъ; но азъ поддържамъ да си остане той самостоятеленъ окръгъ. Когато ще се говори за степени, тогава ще искажж и за това своето мнѣние. (Гласове: Исчерпано е.)

Аневъ: Какъ може да бжде исчерпано, когато има хора да говорятъ. Достоуважамата Комисия въ докладътъ си казва, че е зела предъ видъ сичко онова, което да улесни населението; азъ незнамъ какво улеснение е това, на единъ градъ ако му се

земе трибунала, казначейството и окръжнийтъ Съвѣтъ. (Предсѣдателъ: Не се зиматъ, за това не е рѣчь.) Азъ не мож да си направя друго заключение, освѣнъ това, че достоуважаемата Комисия, гледала е на Свищовъ като една свирена мащиха. (Гласове: Оратора доло. Шумъ, исчерпано е, исчерпано е.)

Предсѣдателъ: Азъ Ви отнемамъ думата.

Стамболовъ: Въпросътъ е за Свищовъ, а за присъединението му сега не се говори. Ако Комисията предлага да се присъедини Свищовскийтъ окръгъ на Русчукскийтъ, то ти не е мислила, че нейното мнѣние е нѣкое Евангелие, това мнѣние го исказа тука въ Събранието; за това Г-нъ Аневъ нѣма никоя причина да я нарече мащиха и азъ моля г-нъ Аневъ да си земе думитъ назадъ.

Аневъ: Ако се приеме Свищовъ за окръгъ самостоятеленъ, тогава ще си зема думитъ назадъ. (Веселостъ.)

Предсѣдателъ: Азъ мисля, че Народ. Събрание е достаточнo освѣтлено. Приема ли се Свищовскийтъ окръгъ за самостоятеленъ? (Приема се.)

Докладчикъ: (Чете.) Плѣвенский окръгъ съ 48,975 жители.

Мин. Каравеловъ: Доходи има прѣки около 300,000, а косвени отъ 250,000 на горѣ.

(Сукнаровъ заема предсѣдателското мѣсто.)

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание да остане Плѣвенский окръгъ самостоятеленъ? (Приема.) Който не приема да си дигне ржката. (Никой не дигна.)

Докладчикъ: (Чете.) Никополский окръгъ 38,445 жители.

Мин. Каравеловъ: Има тожъ около 300,000 франка.

Т. Станчовъ: Вчера се рѣши, щото онѣзи окръзи, които иматъ достаточни приходи, да останатъ самостоятелни; като виждамъ, че Никополъ има повече приходи отъ самиятъ Плѣвенъ, то азъ би желалъ да рѣши Народ. Събрание, да остане Никополскийтъ окръгъ самостоятеленъ.

Стамболовъ: Вчера Събранието прие, че окръжитъ, които не могатъ да си покриятъ разносикитъ, неможтъ да съществуватъ като окръзи; но за нѣкои окръзи, които си покриватъ разносикитъ, като Дубница, Събранието рѣши да се присъедини къмъ другитъ; но никое рѣшение не е станало, че сѣки окръгъ, който си покрива разносикитъ, непременно трѣба да бжде самостоятеленъ. Никополъ трѣба да се присъедини за икономия на хазната, или къмъ Плѣвенъ или къмъ Свищовъ. Комисията намѣрила за по добрѣ да се присъедини къмъ Плѣвенъ.

Мин. Каравеловъ: Въ много окръзи, които се унищожиха, пакъ ще съществуватъ казначейства, може би въ по малкъ съставъ, ако не за косвени

данъци, то баремъ за прѣки.

Каракашевъ: Положението на градътъ е много трудно.

Ст. Поповъ: За улеснение на жителитѣ да не губятъ времето и паритѣ си, то да се съедини съ Свищовъ, и по близу е до Свищовъ отъ колкото до Плъвенъ; освѣнитъ това и Дунавъ улеснява съобщението.

Аневъ: Въ вчерашното заседание се взе за начало, че сѣки окръгъ, който покрива разноснитѣ си, да бѣде самостоятеленъ. Азъ незная на какво основание да се съединява Никополъ на Плъвенъ.

Председателъ: Не е въпросъ за присъединение.

Аневъ: Азъ казвамъ, че на основание на вчерашното гласоподаване, да остане независимъ окръгъ.

Мин. Каравеловъ: Ние трѣба да вземемъ въ внимание, че Никополъ е въ сѣщото положение, както Османъ-Пазаръ. Този градъ има само 70 къщи български, и има 370 турски къщи, които нѣматъ съ какво да живѣятъ. Този градъ бѣше искусително поддържанъ, което сега мисля, нѣма нужда да става, та за това трѣба да се присъедини къмъ другъ окръгъ.

Т. Станчовъ: Ако нѣма въ Никополъ български къщи, то има тамъ 7,000 жители турско население, близу до този градъ на Сархяръ се основава единъ великолѣпенъ градъ. Ако да рѣши Народ. Събрание да се присъедини, то ще противорѣчи на вчерашното си рѣшение; вчера рѣшавами едно, а днесъ правимъ друго. Този окръгъ да остане самостоятеленъ, защото може по добръ да се поддържа, отъ колкото Плъвенъ или Разградъ.

Председателъ: Има още 7 души, които искатъ да говорятъ. Желаетъ ли Народ. Събрание да се говори? (Гласове: Исчерпано е. Други гласове: Не е исчерпано.) Който желаетъ да се говори да си дигне ржката. (Меншество.) Приема ли Народ. Събрание Никополски окръгъ да остане самостоятеленъ? (Неприема.) Който приема да си дигне ржката. (Меншество.) Счита ли Народ. Събрание че е доволно освѣтлено да се произнесе какъ може да се присъедини Никополъ? (Несчита.) Желаетъ ли Народното Събрание да се говори? (Гласове: Да, не.)

Тодоровъ: Споредъ списъкътъ Комисията предлага, Никополски окръгъ да се присъедини къмъ Плъвенски; но азъ мисля, като е по близо Свищовъ до Никополъ отъ колкото Плъвенъ (Бършляновъ: това е лъжа.) и понеже съобщението по Дунава е много по-лесно, а Свищовъ е центръ на търговия, то азъ намирамъ за по-добръ да се присъедини къмъ Свищовъ отъ колкото къмъ Плъвенъ. Има единъ два часа дълъгъ байръ отъ Никополъ до

Плъвенъ, и никой не може съ кола да върви по него; слѣдователно между Плъвенъ и Никополъ е тежка комуникация. За това азъ мисля, че много по-добръ ще бѣде, да се присъедини къмъ Свищовъ отъ колкото къмъ Плъвенъ.

Мин. Каравеловъ: Азъ ще употреба сжщитѣ доводи, които каза Г-нъ Тодоровъ за подкрѣпление да се присъедини Никополъ къмъ Плъвенъ. Никополъ е градъ безъ бѣджце, а Плъвенъ е градъ, който има бѣджце и трѣба да има една скеля, за което най-добръ може послужи Никополъ.

Т. Станчовъ: Азъ безъ да глѣдамъ нито една, нито другия списъкъ и безъ да отговоря на Г-на Тодорова, казвамъ, че споредъ мѣстоположението си Никополъ, ако се присъедини къмъ Плъвенъ, ще бѣде хилядо пѣти по-добръ, отъ колкото къмъ Свищовъ. (Одобряване.) Никое Никополско село не е по-далечъ отъ Плъвенъ отъ два часа. Най-далечното село е Лигентъ, което се намира 8 часа далечъ отъ Плъвенъ, слѣдователно отдалечението не прѣчи нищо да се присъедини на Плъвенъ; а ако поглѣднемъ на Свищовъ, то Старо-село има отъ Свищовъ разстояние 18 или 20 часа. Слѣдователно ще направимъ по много затруднения на Никополцитѣ, ако го присъединимъ къмъ Свищовъ, за кефа на свищовцитѣ. (Гласове: Исчерпано е.)

Цановъ: (Иска да говори.)

Председателъ: Приема ли Народ. Събрание Никополски окръгъ като околия да се присъедини къмъ Плъвенски окръгъ? (Приема.) Който неприема да си дигне ржката. (Меншество.)

Доклад. Икономовъ: (Чете:) Разградски окръгъ съ 104,469 души жители.

Мин. Каравеловъ: Приходи има отъ 700,000 франка на горѣ.

Председателъ: Желаетъ ли нѣкой да говори върху него? (Нежелаетъ.) Приема ли Събранието да остане Разградски окръгъ самостоятеленъ? (Приема.)

Докладчикъ: (Чете:) Варненски окръгъ съ 42,628 души жители.

Мин. Каравеловъ: За зла честъ плащане напредъ по-много отъ 210,000 фр., а лѣнската год. не е далъ никакви доходи. Тѣзи година вѣроятно ще има 300,000 фр.

Председателъ: Желаетъ ли нѣкой да говори (Нежелаетъ.) Приема ли Народ. Събрание Варненски окръгъ да остане самостоятеленъ? (Приема.)

Докладчикъ: (Чете:) Балчикски окръгъ съ 12,057 души жители.

Мин. Каравеловъ: Приходи има 130,000 франка.

Председателъ: Има ли нѣкой да говори? (Нѣма.) Приема ли Народ. Събрание да остане самостоятеленъ? (Неприема.) Който приема да си диг-

не ржката. (Меншество.) Желает ли Народното Събрание да говори за присъединението на този округ или ще почака да видимъ за Х. О. Пазарджикский и тогава да се говори.

Докладчикъ Икономовъ: (Чете:) Х. О. Пазарджикский округъ има 26,149 души жители.

Мин. Каравеловъ: Данъци сж 180,000 фр.

Председателъ Желает ли нѣкой да говори? (Не.) Приема ли Народното Събрание да остане този округъ самостоятеленъ? (Неприема.) Желает ли нѣкой да говори за присъединението на тѣзи два округа?

Бурмовъ: Бѣлѣжката, която вѣчера имамъ честъ, да я чуемъ отъ Негово Преосвященство Симеона Преславский, доказва ни, че той е единъ градъ, който има свое бѣдѣще; особено като се земе въ внимание неговото положение на морето и неговата скеля (гласове: Това се свърши вече.) (Шумъ) Моля Г-нъ председателю, да вземете властта въ рѣцѣтъ си и да не давате на двама или трима души да бѣркатъ оратора. Нѣколко думи само искамъ да кажа. (Гласове: На предмѣта!) Това е на предмѣта, но сѣки пътъ ми прекъсватъ когато азъ говоря. (Шумъ.) Г-нъ председателъ има да управлява, а не сѣки единъ. (Гласове: На предмѣта!) Това не е ваша работа. Ние трѣба да споменемъ ония центрове, които сами по себе иматъ голѣма важностъ и ние трѣба да обърнемъ внимание за тѣхното развитие.

Председателъ: Моля говорете на предмѣта, защото сега е дума за присъединение.

Бурмовъ: Да, за присъединение ще говоря. Азъ ще кажа какъ е подобрѣ къмъ Варненскийтъ, или къмъ Х. О. Пазарджикскийтъ; чуите ме да кажа и да развия това за по добро разяснение. Искамъ да развия мисълта дали и какъ може да се съединятъ два округа въ онзи страна и да стане единъ. (Гласове: Неможе.) Ще видимъ. Азъ казахъ, че центровѣтъ, които вѣче се образуватъ сами по себе си или по историята, или по мѣстоположенията си, не трѣба да се съкратяватъ, но трѣба да съдѣйствуваме, колкото е възможно, да ги развиемъ подобрѣ. Такъвъ центръ е Балчикъ и заедно съ Варна той има голѣма важностъ за нашата държава. Ако присъединимъ Балчикъ къмъ Х. О. Пазарджикъ, то не ще има оная възможностъ да се развива и ще губи се по вече. За това не трѣба да глѣдаме единъ округъ, да ли покрива разносикѣ или не. Когато опредѣляваме съединението на два окрузи, ние можемъ да съединимъ единъ округъ, който нѣма доходи да си покрива разносикѣ, съ другъ който има по вече доходи; но сѣдалището трѣба да туримъ въ онзи, който е по важенъ било за управлението, било за развитието му. Този поморски градъ има по голѣмо значение, защото тамъ идатъ ино-

странци и затова трѣба да има властта по голѣмо значение, отъ колкото единъ околийский началникъ. Ето какво трѣба да вземемъ въ внимание за да рѣшимъ трѣба ли или не трѣба Балчикъ да бѣде самостоятеленъ округъ. Но като не се прие самостоятеленъ, може да се съедини съ Х. О. Пазарджикский, но трѣба да бѣде центръ на тия два округа именно Балчикъ.

Стамболовъ: Споредъ както се рѣши, че двата округа да не бѣдѣтъ самостоятелни, чини ми се че словото на г-на Бурмова нѣбѣше умѣстно, но понеже говори, да станѣтъ самостоятелни, тогазъ дохождамъ до друго противорѣчие, щото Балчикъ, а не Х. О. Пазарджикъ да бѣде центръ. Чете се тукъ една телеграма, че Х. О. Пазарджикъ е центръ въ сѣко едно отношение; отъ тамъ минаватъ сички Българе за Румунска Добруджа и за това е мѣстото важно и не може да се присъедини къмъ другъ единъ округъ.

Михайловский: Слушахъ г-на Бурмова съ внимание; но едно нѣщо недоказа г-нъ Бурмовъ, т. е. какво прѣчи ако стане Балчикъ околия на развитието на търговията, и какво ще помогне ако би имало тамъ окръженъ началникъ? Тамъ ще има казначейство и Мировой сѣдия — може би и два — а може съ време да стане и самостоятеленъ округъ. Г-да! Балчикъ много изгуби отъ своето значение, отъ какъ си изгуби Добруджа. Има много села празни и за това не трѣба да има въ него толкова голѣма властъ. Азъ не знамъ ако му се даде окръженъ сѣдия и окръжни сѣвѣтъ и главно казначейство, какво ще и могне то на развитие то на скелата. Тамъ могатъ хората да товарятъ и стоварятъ, а окръжния началникъ въ това нѣма никаква работа.

Д-ръ Молловъ: Азъ бихъ желалъ щото сѣки градъ по край море и по край Дунава да има окръжни началникъ, окръжни сѣдия и окръжни сѣвѣтъ, ако бихъ знаелъ, че това щѣ помогне нѣщо за неговото развитие. Но работата не е така. ако туримъ единъ човѣкъ окръжни началникъ, то заради туй не щѣтъ по много хора да минаватъ презъ тѣзи скеля, отъ колкото ако и да нѣма окръжний началникъ. Най послѣ окръжнийтъ началникъ не е за градѣтъ, но е за селското общество, т. е. за селата въ окръгѣтъ. Питамъ сега: ако окръжнийтъ началникъ е само за селското общество, а за градѣтъ твърдѣ малко, тогава какво ще помогне окръжнийтъ началникъ за подобро развитие на градѣтъ. За това съмъ на мнѣнието на комисията, щото Балчикъ и Х. О. Пазарджикъ да се присъединятъ съ Варна.

Бурмовъ: Искамъ да кажа нѣколко думи на г-на Михайловски и на г-на Стамболова. Тия г-да възражаватъ какво ще помогне единъ окръжний сѣдия за единъ градъ или за търговията му. Г-да! голѣмо значение има, когато въ единъ градъ има окръ-

жний началникъ, който може непосредствено да прави сношения съ Министерството. Ако се приеме предложението на комисията, тогазъ Балчикскій околийскій началникъ, трѣба да се обърне на Х. О. Пазарджикскій окръженъ началникъ, а той да се отнесе до Министерството. Желателно е такъвъ единъ градъ, дѣто има толко трѣговия и разни други важни работи, да има непосредствено сношение съ Министерството, а инакъ ще се губи време. Ще рече самата работа въ такъвъ единъ градъ изискова да бѣде тамо началникътъ съ поголѣма властъ и да има самийтъ градъ поголѣми учреждения, отъ както ще съществуватъ въ провинцията.

Мин. Каравеловъ: Азъ мисля, че не е нужно да се разсѣждава нататѣкъ. Трѣба да попитамъ като рѣшихме, че нито Балчикъ, нито Х. О. Пазарджикъ да останатъ самостоятелни, трѣбали да се говори за присѣдинението имъ на едно или на друго мѣсто. Г-нъ Стамболовъ казва, че въпросътъ е рѣшенъ, че немогѣтъ да бѣдѣтъ тия два окръга самостоятелни. Тогазъ трѣба да се присѣдинятъ къмъ единъ третий. Найнапредъ трѣба да се рѣши въпросътъ: съгласно ли е Нар. Събрание, да станѣтъ двата унищожени окръзи единъ окръгъ? и ако е съгласно, тогава трѣба да се рѣши, дѣ ще бѣде столица: въ Х. О. Пазарджикъ или въ Балчикъ? (Гласове: Съгласно).

Докл. Икономовъ: Това се рѣши, че нѣма да бѣдѣтъ самостоятелни и ако се поврѣщамъ, това ще бѣрка на редѣтъ. Още нѣколко думи ще кажа на г-на Бурмова. Г-нъ Бурмовъ каза, че въ Балчикъ е нужно едно окръжно управление, което да има непосредствено сношение съ Министерството, и то по причини на търговскитѣ работи и т. н. Но въ Балчикъ нѣма такива голѣми търговски съсловия, нито има консулски работи, защото консули нѣма тамъ. Търговцитѣ се обръщатъ къмъ консулитѣ въ Варна, а така сѣщо могатъ и другитѣ поданници да иматъ съобщение съ Варна. Ако би да се говори да остане единъ отъ тѣзи два окръга самостоятеленъ, Х. О. Пазарджикъ или Балчикъ, тогава азъ бихъ билъ за Х. О. Пазарджикъ. Но понеже тия се унищожиха, то дебатитѣ трѣба да се прекъснатъ.

Предсѣдателъ: Желаетъ ли Народ. Събрание да се говори още? (Не желаетъ.) Тогава е на редъ да се присѣдини този окръгъ на Варна. Ако се отхвърли това, ще видимъ кѣдѣ ще бѣде центръ.

Тодоровъ: (Иска да говори.)

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание да се присѣдинятъ къмъ Варна? (Приема.) Който не приема да си дигне ржката. (Меншество.) Слѣдователно присѣдиняватъ се къмъ Варна.

Бурмовъ: Азъ моля дума по сѣщиятъ въпросъ. Желателно е да се констатира, колко гласове

сѣ били противъ и колко гласове за; това не се пропушта ни въ една камара, трѣба да се види, дали е едногласно прието или съ два или три гласа повече.

Мин. Каравеловъ: Когато се приемаше Правилникътъ, тогава трѣбаше да се забѣлѣжи това, а такова едно постановление до сега не съществуваше нито въ миналото Събрание, нито въ това. Ако искате направете едно предложение, нека рѣши Народ. Събрание.

Докладчикъ: (Чете:) Шуменскій окръгъ съ 89,935 души.

Мин. Каравеловъ: Приходи около 700,000 франка.

Предсѣдателъ: Има ли нѣкой да говори? (Нѣма.) Приема ли Народ. Събрание Шуменъ да остане самостоятеленъ окръгъ? (Приема.) Който не приема да си дигне ржката. (Никой не дигна.)

Докладчикъ: (Чете:) Силистренскій окръгъ съ 81,460 души.

Мин. Каравеловъ: Приходи има около 600,000 франка.

Предсѣдателъ: Приема ли Народното Събрание да остане този окръгъ самостоятеленъ. (Приема.) Който не приема да си дигне ржката. (Никой.)

Докладчикъ: (Чете:) Провадийскій окръгъ 43,432 души.

Мин. Каравеловъ: Приходи около 500,000 франка.

Предсѣдателъ: Приема ли Народно Събрание Провадийскій окръгъ да остане самостоятеленъ. (Приема се),

На 5 минути распускъ,

Послѣ Распускъ.

Предсѣдателъ: Сега Събранието знае, че свѣршихми списъка съ нѣкои измѣнения. Сега желаетъ ли да слѣдвами по нататѣкъ, и Г-нъ Докладчикъ да представи до коя степенъ мисли комисията да бѣдѣтъ измѣнени нѣкои работи, които оставатъ още въ Законопроекта?

Доклад. Икономовъ: (Чете членъ 1 по Министерскій проектъ). Желателно би било да се каже, по кой законопроектъ има да се чете, по министерския или по видоизмѣнѣнията на Комисията.

Предсѣдателъ: Трѣба да се чете министерския, но да се кажатъ и измѣненїята, които сѣ станали отъ страна на Комисията.

Докл. Икономовъ: Въ Министерскій Проектъ е казано, че окръзи има първостепенни и второстепенни, а комисията е казала, че има първо, второ и третостепенни.

Мин. Каравеловъ: Щомъ единъ пѣтъ е казано че има 21 округъ, а не 15, то азъ мисля, че по добръ е да ги раздѣлимъ на 3 степени.

Председателъ: Има ли нѣкои да говори? (Не). Приема ли Народното Събрание да се раздѣлятъ окръжитѣ на 3 степени?

Т. Станчовъ: Ако желае Народното Събрание дѣйствително да направимъ икономия, тогава трѣба да приемимъ 3 степени.

Аневъ: Азъ бихъ се съгласилъ съ мнѣнието на Г-на Станчова, само бихъ желалъ, за да се направи още по голѣма икономия, да бждатъ 5 степени.

Председателъ: За това не е въпроса: Другъ пътъ не ви давамъ дума да говорите съ подигравка. Сега се говори за проекта на Г-нъ Министра, който предлага да бждатъ окръжитѣ първостепенни и второстепенни. —

Мин. Тишевъ: Законопроекта на Министерството на Вжтр. Дѣла има раздѣлени окръжитѣ на два степеня: Първостепенни и второстепенни, както казахъ вчера, по тая причина, защото окръжитѣ сж различни и за това трѣба да бждатъ и различни степени. Ако да останяхъ 15 окрузи, тогава бѣше достаточна два степени, но когато числото се умножи, мисля, че ще бжде погодно да се направятъ 3 степени споредъ числото на народонаселението. По много отъ 3 степени, ще прави бъркотия. —

Председателъ: Ще каже, че Г-нъ Министръ си оттегля предложението и остава предложението на Комисията. Приема ли Народното Събрание да ся раздѣлятъ окръжитѣ на 3 степеня? (Приема). Който не приема да си дигне ржката. (Никой)

Докл. Икономовъ: (Чете 5 тѣхъ първостепенни округа): София, Видинъ, Русчукъ, Търново и Варна.

Тихчевъ: Азъ виждамъ, че въ първостепеннитѣ има малки недостатѣци, именно както Министра на Вжтр. Дѣла въ своя законопроектъ, тѣй сѣщо и Комисията отъ друга страна е испустила Градъ Силистра. Градъ Силистра си има своето минало, има своето историческо значение подъ името Доростолъ. Преди имаше 260 села, а сега 180. Освенъ това Румжнската граница е толкова на близо, щото трѣба да бжде по широко управлението, за да не могатъ онѣзи налѣгания на Румжнскитѣ власти да взематъ пояка сила. — Наистина трѣба да се земе по яка сила, за това мисля, че трѣба да бжде първостепененъ. Вслѣдствие че има 81,000 жители, тогава ако стане второстепененъ Округъ, то незнамъ защо градъ Видинъ, който нѣма такова число, не се намира въ такива обстоятелства и на когото жителитѣ сж чисто Българи, остава първостепененъ. Азъ мисля, че сѣкий, който желае интереса на страната и залячаванieto на границитѣ на источната страна, трѣба да се съгласи да бжде първостепененъ. Г-да! Ние знаемъ какъвъ театръ днесъ тамъ става и то по тая причина, защото границитѣ сж слабо запазени, за това

и шайкитѣ върлуватъ и. т. н. Азъ повторително предлагамъ да стане Силистра първостепененъ округъ.

Мин. Тишевъ: Правата и длѣжноститѣ на Окр. Началници на сѣчки Окрузи ще бждатъ еднакви. За това не мисля, че Силистра като първостепененъ Округъ ще спечели отъ това много. Тамъ ще има началникъ, който ще може сжщитѣ работи да рѣшава, както началника отъ първостепененъ Округъ. И ако има работи, които не може да рѣши, обръща се направо до Министерството. Разликата е само въ заплатата на началника и въ числото на чиновницитѣ въ Канцеларията. Има Окр. Началници, които ще се занимаватъ не само съ работитѣ на населението, но и съ Евронеискитѣ Консули, които се намиратъ въ тия градове, ще иматъ сношения. За това именно тия окрузи, дѣто има Консули, ставатъ първостепенни, защото иматъ повече работа, пакъ и живота е по сжкъпъ.

Председателъ: Считали Народното Събрание достаточна разяснението на Г-нъ Министра? (Гласове: Достаточна), Който мисли, че е недостаточна да си дигне ржката. (Единъ дига.) Думата бѣше за Силистра да се произнесе.

Михайловски: Да се гласоподава, приематъ ли се тѣзи 5 първостепенни Окрузи, или не.

Председателъ: Азъ искамъ да напомня, че Министерския Законопроектъ и предложението на Комисията сж съгласни. Заради това приема ли Народното Събрание тѣзи Окрузи за първостепенни? Ако нѣкой желае може да говори.

А. Цановъ: Като е главно нѣщо да глѣдами за икономия, то азъ не зная защо трѣба и Видинъ да причислимъ къмъ първостепенитѣ Окръжи и защо да се правятъ повече разности.

Мин. Каравеловъ: Г-нъ министръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла разясни, че тамъ ще има работи съ консулитѣ и т. н. т.; а това увеличава броя на служащитѣ въ канцеларията. Освѣнъ това Видинъ се намира на Сърбската граница и затова този градъ има поголѣма важность и трѣба да се причисли къмъ първостепеннитѣ Окръжи. За границата нищо не ни плани, но тука работата е за консулитѣ. Т. Станчевъ: Азъ мисля, че най-добрѣ ще бжде ако захванемъ за градъ по градъ да говоримъ, защото ако единъ говори за Видинъ, другъ за Русчукъ, трети за други градъ, тогазъ не ще додемъ до край. За това моля Нар. Събрание да се произнесе найнапредъ за София, послѣ за Видинъ, послѣ за Търново и т. н. т.

Председателъ: Предложението изисква петъ ижти отдѣлно да се гласоподава.

Т. Станчевъ: Така трѣба да става.

Сукпаровъ: Азъ мисля, че ние имаме единъ законопроектъ и върху него имаме да гласопода-

вами. Сега е на редъ 2-а алинея на първия членъ; слѣдователно върху нея трѣба да се гласоподава, а не да разподѣляме една и съща работа и петъ пѣтя да се повръщамъ върхъ същия предметъ. Сега ако има нѣкой да говори върху този Окрѣгъ, нека каже. Азъ казвамъ, че съмъ съгласенъ съ предложението на Г-на Цанова, че Видински Окрѣгъ трѣба да бѣде второ-степененъ; защото въ Турско време имаше повече административно управление и тогавъ сѣ били други политическитѣ съображения на Турското правителство, които ние нѣмаме днесъ. А колкото се касае до консулитѣ, които ще има, то азъ не разбирамъ, че заради това трѣба по-голямъ щатъ; защото тѣй сѣщо и въ Балчикъ има консули. За това повтарямъ мнѣнието на Г-на Цанова, че Видински Окр. трѣба да бѣде второ-степененъ.

Мин. Каравеловъ: Азъ мисля, че Г-нъ Сукарновъ бѣше тука когато Г-нъ докладчикъ каза, че въ Балчикъ нѣма консули, а въ Видинъ има консули и съ тѣхъ нашата администрация има постоянно работа.

Предсѣдателъ: Преди да говоримъ за друго, трѣба да обяснимъ, че тѣзи съображения, които бѣха въ Турско време въ Видинъ, могатъ да се иматъ и сега, (Гласове: На гласоподаване.) Има ли нѣкой да забѣлѣжи нѣщо? (Нѣма.) Приема ли Нар. Събрание Окрѣжитѣ: Софийски, Видински, Търновски, Русенски и Варненски за първо-степенни? (Приема) Който не ги приема да си дигне ржката. (Малцина дигнаха.)

Докл. Икономовъ: Въ министерски законъ-пректъ първата алинея така се довършваше: „второстепенни сѣ сичкитѣ останали Окрѣзи;“ а Комисията като има Окр. на три степеня, раздѣлила ги е по слѣдующий начинъ: II степени: Кюстендилски, Раховски, Плевненски, Силистренски и Шумненски. III степени: Търненски, Орхански, Севлиево, Ловчански, Ески-Джумайски, Ломски, Варненски, Провадийски и Разградски.

Предсѣдателъ: Има ли нѣкой да говори върху това?

От. Поповъ: Между изслушанитѣ Окрѣзи чухъ за Разградски, който има 104 хиляди жители и както каза Г-нъ Министръ на Финанситѣ неговитѣ прями даждия се сравняватъ съ даждията на първостепеннитѣ Окрѣзи, че е причисленъ при трестепеннитѣ; освѣнъ това неговата обширность изисква пообширна канцелария. Затова предлагамъ да остане между второстепеннитѣ Окрѣзи.

Тодоровъ: Рахово трѣба да се тури между третостепеннитѣ Окрѣзи, защото отъ него се отне Враца.

Савва Илиевъ: Съгласенъ съмъ съ Комисията, която раздѣли Окрѣжитѣ на три степени, като

е зела предъ видъ пространството на Окрѣжитѣ, броя на жителитѣ и дѣятелността на Началницитѣ. Азъ глѣдамъ, че Севлиево Окрѣгъ се причислява къмъ 3-й разрядъ, а Плевненски къмъ 2-й. Ако вземемъ предъ видъ положението на Севлиево и положението на Плевнъ, нѣмирамъ никаква разлика; единътъ е сръдотенъ граць както и другиятъ; населението на Севлиево джъ е по-големо отъ населението на Плевнъ; доходитѣ на Севлиево сѣ по много отъ ония на Плевнъ. (Гласове: не е така) Затова азъ не разбирамъ какъ Севлиево да припада къмъ 3-о степеннитѣ Окрѣзи, а Плевнъ къмъ второстепеннитѣ? Тѣй сѣщо ще кажъ и за Ловчанския Окрѣгъ, който попада подъ същитѣ условия както другитѣ два спомянати окрѣга. Други условия иматъ Ломски и Раховски окрѣзи, отъ които Раховски е причисленъ къмъ второстепеннитѣ. Азъ си завърджувамъ правото да говоря по-послѣ, кога му дойде редътъ.

Докл. Икономовъ: Въ отговоръ на предговорившии имамъ да кажъ слѣдующето:

Той пита, на какво основание Плевненски Окрѣгъ спада между второстепеннитѣ? — Негова Милостъ е забравилъ, че преди години, Никополски Окрѣгъ бѣше доста значителенъ и сега се присъедини на Плевнъ. За това Плевнъ трѣба да се причисли къмъ второстепеннитѣ окрѣзи.

Мин. Цанковъ: Има една голѣма причина за Ломския Окрѣгъ да стане второстепененъ; защото Ломъ е скеля на столицата и Ломски Окр. Началникъ постоянно е задълженъ да посрѣща разни високи гости. По тая причина трѣба да има и по-голямъ щатъ. Азъ знамъ, че до 10 пѣти съмъ телеграфиралъ на Ломския началникъ да посрѣща и денъ и нощъ, сега тогова, послѣ оногова и т. н. т. Затова предлагамъ Ломски Окрѣгъ да се причисли къмъ второстепеннитѣ.

Мин. Каравеловъ: Азъ не знамъ какъ побърквами работата, та сѣки говори за отдѣленъ окрѣгъ. Трѣба да се вотира окрѣгъ по окрѣгъ и послѣ да се рѣшава къмъ кой степенъ трѣба се причисляватъ.

Михайловски: Сега трѣба тия 21 окрѣзи да се четатъ единъ по единъ; 5-тѣхъ сѣ приети, 16 оставатъ.

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание така да се четатъ? (Приема се.)

Докл. Икономовъ: Въ такъвъ случай слѣдва Кюстендилски Окр., къмъ който се прибавиха Радомиръ и Дубница. Комисията предлага да бѣде второстепененъ.

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание Кюстендилски Окр. за второстепененъ? (Приема се.) Който го не приема да си дигне ржката! (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете.) Трънски Окржгъ; той остана самичъкъ. Комисията предлага да остане третостепененъ.

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание, Трънски Окржгъ за третостепененъ (Приема). Който не приема да си дигне ръката. (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете.) Орханский Окржгъ; Комисията го предлага за третостепененъ.

Предсѣдатель: Приема ли се Орханский Окр. за третостепененъ. (Приема се.) Който го не приема да си дигне ръката. (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете.) Севлиево Окржгъ, къмъ когото се присъединява Габровски; Комисията предлага да бъде третостепененъ.

Савва Илиевъ: Когато той може да стане третостепененъ Окржгъ, то има много други окржзи, които спадатъ подъ същата мѣрка.

Предсѣдатель: Можете ли да обясните защо?

Савва Илиевъ: Само Плевенъ имамъ за основание.

Тихчевъ: Г-да, ние знаемъ, че у насъ администрацията всѣкъждѣ съществува, за да запазва редътъ и тишината. Отъ тая точка зрѣние, трѣба да усилимъ администрацията тамъ, дѣто трѣба да бъде по силна. За това както г-нъ Ст. Поповъ, тъй и азъ обръщамъ вниманието ви върху градъ Разградъ. (Гласове: не е за него работата.)

Предсѣдатель: Не сж се още свършили второстепенитѣ.

Тихчевъ: Запазвамъ си за послѣ думата.

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание Севлиево окр. за третостепененъ? (Гласове: да.) Който го не приеме да си дигне ръката. (Малцина дигнаха.)

Докл. Икономовъ: (Чете.) Ловчанский окр. комисията предлага да остане третостепененъ.

Предсѣдатель: Приема ли се Ловчанский окр. за третостепененъ? (Приема се.) Който го не приема да си дигне ръката. (Никой не дигна.)

Докл. Икономовъ: (Чете.) Ески-Джумайски Османъ-Пазарский окржгъ.

Михайловский: Този окржгъ макаръ да е такъвъ единъ малъкъ, но тукъ окр. Началникъ има по много ходение отъ колкото началницитѣ, гдѣто положението не е толкова обезпокоително. Тамъ нѣма спокойствие ни денъ, ни нощъ и трѣба да се дава на Началника поголѣма заплата; слѣдователно този окржгъ трѣба да припадне къмъ второстепенитѣ.

Мин. Каравеловъ: Азъ мисля, че мотивитѣ, които ни накараха да оставимъ Кюстендилъ второстепененъ окржгъ, трѣба да ни накаратъ тоже да оставимъ и Османъ-Пазаръ-Ески-Джумая второстепененъ окржгъ, защото тамъ е граница и нѣщо повече отъ граница. Мотивитѣ на г-на Михайловский

иматъ достаточна сила, да бъде тоя окржгъ второстепененъ.

Ик. П. Тодоръ: Азъ не знамъ, когато се говори за второстепенни и третостепенни окржзи, какъ нѣкои г-да казватъ, че еди-кой окржгъ трѣбало да бъде второстепененъ, по тая причина, защото окр. началникъ ималъ да ходи слѣдъ шайкитѣ и т. н. т. А малко понапредъ казваха сжщитѣ г-да, че ако е нужно, тамъ ще се прати военна сила и не е потребно окр. началникъ да има поголѣмъ щатъ. Съ това г-да дохождаме до противорѣчие. Азъ мисля, че ако работата на войницитѣ и на полицията е да разпрѣсва разбойницитѣ, то защо да се повръщаме и да искаме Османъ-Пазаръ-Ески-Джумая да остане второстепененъ окржгъ, когато трѣба да бѣди третостепененъ.

Мин. Каравеловъ: Азъ мисля, че г-нъ Министръ на Вѣтрѣнитѣ Дѣла достатъчно е обяснилъ, че разликата между вторий и третий степенъ състои въ щата и въ броя на чиновницитѣ. Азъ разбирамъ, че въ нѣкой окржгъ, дѣто опасността е поголѣма, трѣба да се тури поспособенъ челоуѣкъ, а на по способенъ челоуѣкъ по скъпо се заплаща. За това предлагамъ, тоя окржгъ да остане второстепененъ; защото щомъ повишимъ заплатата, можемъ да земемъ по добъръ и по способенъ челоуѣкъ за окр. началникъ.

Мин. Тишевъ: Именно това щяхъ да кажа, каквото каза г-нъ Министръ на финанситѣ. Османъ пазарский окржгъ, ако го приемемъ за третий разрядъ, ония началници, които би се назначили тамъ, ще се считатъ като да сж на заточение. За да могатъ да се привлекатъ лица по достойни и да отговарятъ на своята задача, трѣба да имаме единъ примамъкъ, съ който да привлечаме началници за този окржгъ. Дѣто има нужда да се прави редовно отношение на работитѣ, нѣка го направимъ, както го изисква интересътъ на цѣлата държава. За това желая да се земе въ внимание това предложение; а въобще цѣлата разлика ще бѣде за 1000 или 1500 франка между началника на второстепененъ окржгъ и началника на третостепененъ.

Предсѣдатель: Има още 4 души, които искатъ да говорятъ. Гласове: Исчерпано.) Преди да пристѣпимъ къмъ гласоподаване, желатѣ бихъ да забѣлѣжа, че ако Ески-Джумайский окржгъ туримъ за второстепененъ по причина на шайкитѣ, тогава трѣба и Силистра и Разградъ сжщо. (Гласове: Освѣтлено е.)

П. Станчовъ: Г-нъ Тихчевъ обърна внимание за Силистра. Неговото мнѣние поддържамъ и азъ и ако Ески-Джумая приемемъ за второстепененъ окржгъ, тогазъ азъ питамъ какво ще стане съ Шуменъ и Силистра? Защото Шуменский окржгъ е по важенъ по своето положение; и ако той стане третостепененъ,

тогазъ не разбирамъ, какъ ще можемъ да туримъ Ески Джумайскій за второстепененъ, за това азъ настоявамъ да остане третостепененъ.

Предсѣдатель: Счита ли Народ. Събрание, че е доволно освѣтлено? Желаетъ ли нѣкой още да говори? (Гласове: Исчерпано е.) Желаетъ ли да се продължи? (Не желаетъ.) Който желаетъ да си дигне ржката. (Никой не дигна.) Какъ приема Народ. Събрание Ески-Джумайскі окръгъ съ присъединениятъ Османъ-Пазарскій да остане второстепененъ или третостепененъ? (Гласове: Третостепененъ. Други гласове: Второстепененъ. Който иска да стане третостепененъ да си дигне ржката. (Вишегласие).

Доклад. Икономовъ: (Чете:) Ломпананскій окръгъ; той остана безъ увеличение. Комисията предлага да бѣде третостепененъ.

Предсѣдатель: Има ли нѣкой да говори нѣщо? Азъ припомнямъ думитѣ на г-на Министра на Външнитѣ Дѣла, който казва: че Ломскій окръженъ началникъ трѣба да посреща гости, но азъ мисля, че както Ломскія, тъй и Берковскія окръженъ началникъ се намира на Софійскіятъ пътъ споредъ това и той може да има да испраща гости.

Мин. Цанковъ: Въ Берковица не се посрещатъ.

Тодоровъ: Г-нъ Министръ казва, че Ломскій окръгъ трѣба да стане второстепененъ, защото Европейцитѣ отъ тамъ идатъ за нашата столица. Това само по себе не изисква нужда да стане второстепененъ, особено като му се отне Берковскій окръгъ. Щѣ ли да минуватъ гости презъ Ломъ-паланка, да си минуватъ живо и здраво. (Веселостъ.)

Мин. Цанковъ: Окръжний началникъ въ Ломъ-паланка трѣба да има поголѣма заплата, защото той по много причини има, да харчи по много. (Гласове: Исчерпано е.)

Предсѣдатель: Не е исчерпано.

Тодоровъ: Азъ моля само двѣ думи да кажа. Тука не е въпросъ само ако окръжния началникъ има разноси, като приема славни гости, защото за такива разноси може да му се отпусне особенъ кредитъ. Но тука при второстепенитѣ окръзи трѣба да има сѣдилище, което тоже има по голѣма заплата, но въ Ломъ сѣдилището особено голѣма работа нѣма и за това не виждамъ никаква нужда да се турятъ този окръгъ при второстепенитѣ.

Предсѣдатель: Счита ли се Народ. Събрание доволно освѣтлено? (Доволно.) Приема ли Ломскій окръгъ за второстепененъ? (Не приема.) Който приема да си дигне ржката. (Менѣство.)

Доклад. Икономовъ: (Чете:) Берковскій окръгъ, който тоже останува безъ увеличение. Комисията предлага да стане третостепененъ.

Предсѣдатель: Приема ли Народ. Събрание

да стане третостепененъ. (Приема се.)

Докладчикъ: Врачанскій окръгъ. Комисията предлага да стане третостепененъ. (Приема се.) Свищовскій окръгъ. Комисията предлага да стане третостепененъ.

Аневъ: Азъ предлагамъ да бѣде второстепененъ.

Предсѣдатель: Приема ли Народ. Събрание да остане Свищовскій окръгъ второстепененъ. (Не приема се.)

Докладчикъ: Чете Плѣвненско-Никополскій окръгъ. Комисията го предлага за второстепененъ.

А. Храновъ: Комисията е предложила Плѣвненско-Никополскій окръгъ да стане второстепененъ, трѣба да се вотира предложението на комисията и ако се отхвърли, тогава може да се говори нататкъ.

Мин. Каравеловъ: Когато за Ески-Джумайскі окръзи да стане третостепененъ, то азъ не знамъ защо да бѣде Плѣвненско-Никополскій второстепененъ, въ това нѣма никаква послѣдователностъ.

Предсѣдатель: Приема ли Народ. Събрание да бѣде Плѣвненско-Никополскій окръгъ второстепененъ. (Неприема.) Който неприема да си дигне ржката. (Вишегласие.) Слѣдователно останува третостепененъ.

Докл. Икономовъ: Чете Разградскій окръгъ има повече отъ 104,000 жители и повече отъ 140 села. Има голѣмъ приходъ, а населението постоянно се умножава. При това трѣба да помнимъ, че се намира въ срѣдата на едно немирно население, тъй щото потребно е да има посилна властъ.

Стамболовъ: Когато ние турихме Плѣвненъ за третостепененъ, като лежащій въ центра, така трѣба и Разградъ да бѣде, като е тоже въ центра.

Ст. Поповъ: Подъ тѣзи условия, подъ които спада Плѣвненскій, спада тоже и Разградскій; но Разградъ има още и това преимущество, че има повече жители отъ колкото други второстепенни окръзи. Слѣдователно неговитѣ приходи сж по голѣми и изисква по голѣма канцелария и трѣба да стане второстепененъ окръгъ.

Тодоровъ: Разградъ наистина е твърдъ голѣмъ окръгъ и най-голѣмъ отъ всичкитѣ други; а по положението, въ което се намира, изисква по голѣма властъ, защото тамъ има смущения въ Тузлука и т. н. Въ такива обстоятелства изисква се челоуѣкъ по способенъ; слѣдователно трѣба да стане този окръгъ второстепененъ.

Грънчаровъ: Нѣкои Г-да казаватъ че не трѣба да се гледа имали или нѣма; а сега искатъ пакъ да се усилятъ правото на окръга и да стане второстепененъ, на мѣсто третостепененъ.

Икономъ П. Тодоръ: Азъ се чуда че нѣкои отъ г-да представителитѣ, които защищаватъ единъ градъ да бѣде второстепененъ и отхвърлятъ третостепененъ, като че трѣба да бѣде властѣта по

голѣма; но тѣзи г-да забравятъ, че окръжнитѣ началници, дѣто и да бѣдѣтъ на 1-о и 3-тостепенни окръжи, иматъ сѣщитѣ права и сѣщитѣ длѣжности. Когато иматъ сѣщитѣ права и сѣщитѣ длѣжности, тогазъ азъ незная, защо да се умножава щатѣтъ; за това трѣба да остане тоя окръгъ третостепененъ.

Предсѣдатель: Мисли ли Народ. Събрание че е доволно освѣтлено. Има още много, които искатъ да говорятъ. (Гласове: Искерпано е. Други гласове: Не е искерпано.) Мисли ли Събранието че е доволно освѣтлено? (Да.) Които сѣ противъ това да си дигнатъ ржката. (Меншество.) Приема ли Народ. Събрание Разградския окръгъ за второстепененъ? (Неприема.) Който приема да си дигне ржката. (Меншество.)

Тодоровъ: Да се запише въ протокола кой и колко бѣха да се приеме за второстепененъ.

Докладчикъ: Чете Шуменския окръгъ, коммисията предлага второстепененъ.

Цановъ: Като се рѣши за Плѣвенъ и други да бѣдатъ третостепенни, азъ неразбирамъ защо Кюстендилъ да остане второстепененъ, а Шуменъ да не бѣде второстепененъ.

М-ръ Каравеловъ: Менѣ ми се струва, че ние гледаме икономия и това трѣба да гледаме; но Народ. Събрание да се щеди и при Шуменъ, дѣто е работа петъ пѣти повече отъ колкото н. п. въ Рахово, това азъ неразбирамъ. Въ тѣзи окръжи както Шуменъ, Разградъ, Османъ-Пазаръ, има както знаете смущения; а за 5000 франка, които ще се даватъ на началници третостепенни, не е лесно и възможно да се намѣри чловѣкъ способенъ; за това трѣба да се обърне внимание върху това. Разградския окръгъ го турихме за третостепененъ, а Плѣвненския окръгъ нѣма почти никаква работа въ размѣръ съ Шуменъ, за това трѣба Шуменския окръженъ началникъ по добръ да се награди.

Стамболовъ: Като се съгласявамъ съ мнѣнието на коммисиата да стане този окръгъ второстепененъ, азъ мисля, ако иска Министерството да добие по добри Началници за тѣзи окръжи, да направи предложение на Народ. Събрание да се плаща на тѣзи хора повече, като се намиратъ въ военно положение.

М-ръ Каравеловъ: Азъ съмъ за това н. п. въ Разградъ жалованието да бѣде по голѣмо, по числото на чиновницитѣ не ще може да се увеличи. Но въ първокласнитѣ окръжи има повече чиновници, а това може въ пдущата сессия да се намѣни. Станала е може погрѣшка за нѣкои окръжи, както е Разградъ, а сега не може да се направи нищо. Думата е сега за Шуменъ и желая да стане второстепененъ.

Тодоровъ: Азъ съмъ съгласенъ Шуменъ да

стане второстепененъ окръгъ; но незная какъ може Разградъ да остане третостепененъ, като има помного жители отъ колкото Шуменъ и когато за въ Разградъ се изисква по дѣятеленъ човѣкъ. Азъ предлагамъ да се приеме Шуменъ за второстепененъ.

Сукнаровъ: Тѣй като Г-да предговоривши познаватъ, че не може да се сравни Шуменъ съ Ески-Джумая и понеже приехме Ески-Джумая като третостепененъ окръгъ, за който Министерството трѣба да увеличи разносцитѣ и да увеличи жалованието на чиновницитѣ, за това нѣма никаква причина и Шуменъ да остане тоже третостепененъ.

М-ръ Каравеловъ: Азъ неவிждамъ нужта че ако се е направило тамъ може би една грѣшка и се признава, че ще трѣба да се увеличи жалованието, защо сега Шуменъ не го приемемъ за второстепененъ, като виждамъ, че може да бѣде нужно да се исправи станалата грѣшка за Разградъ и Ески-Джумая въ една отъ идущитѣ сессии.

Стамболовъ: Азъ пакъ виждамъ, че като има третостепенни окръжи и като Орханне не може да се сравни съ Ески-Джумая, тогазъ окръжний Началникъ не може да добива сѣщото жалование въ Ески-Джумая, както въ Орханне; но трѣба въ Источната частъ да се увеличи жалованието за да отиватъ по способни хора тамъ.

Сукнаровъ: Нѣма да говоря много, Г-да! отъ думитѣ на г-на Министра и г-на Стамболова излиза, че трѣба тоя окръгъ да остане третостепененъ, както и Разградъ; и ако трѣба да се увеличи жалованието, тогазъ трѣба да се увеличи на всичкитѣ въ Источната страна, а не само на едни.

М-ръ Каравеловъ: Това немисля; преди гдѣто рѣшихме за третостепенни Разградския и Ески-Джумайския, стана грѣшка; защото разликата е голѣма между Враца и Плѣвенъ, между Османъ-Пазаръ и Рахово, между Рахово и Шуменъ. Но азъ мисля, каквото и да е станало съ Разградъ и съ Ески-Джумая, Шуменъ трѣба да остане второстепененъ окръгъ.

Предсѣдатель: Мисли ли Народ. Събрание че е доволно освѣтлено? (Гласове: Да.) Имамъ да прибавя това, че Шуменъ трѣба да остане второстепененъ, защото тамъ бѣше важна военна точка още въ Турското време; а и сега има важно положение. Сега може да се предложи на гласоподаване. Приема ли Народ. Събрание да остане Шуменъ второстепененъ? (Приема се.) Който неприема да си дигне ржката. (Меншество.)

Докладчикъ: Силистренския окръгъ. Коммисиата предлага второстепененъ. (Гласове: третостепененъ.)

П. Станчовъ: Силистра както и Шуменъ сѣ важни точки по своето положение, за това комми-

сията е зела въ внимание тѣхната важность и предлага да станжтъ второстепенни. Азъ се съгласявамъ съ нейното предложение.

Предсѣдатель: Приема ли Народ. Събрание мнѣнието на комисията? (Приема.) Който не приема да си дигне ржката. (Никой недигна.)

Докладчикъ: (Чете:) Провадийский окръгъ. комисията предлага третостепененъ (Приема се.) Сега излиза, че имами 5 отъ първа стъпенъ, 3 отъ втора стъпенъ и 13 отъ трета стъпенъ окръжи. Първостепенни сж: Софийский, Видинский, Русчукский, Търновский и Варненский. Второстепенни сж: Кюстендилский, Шуменский и Силистренский, а останалитѣ всички сж третостепенни.

Предсѣдатель: Сега така поправенъ този членъ приема ли се? (Приема се.) (Гласове: да се

отложи засѣданието.) Понеже имами всѣки день засѣдание, трѣба да знаемъ, че се уморяваме, за това трѣба на време да распуцами Събранието. Ще се раздаде законопроекта за подданството.

Грънчаровъ: Азъ мисля, че за този законопроектъ, който се внесе днесъ, да се избере една комисия; защото иначе може да стане, че комисията да несвърши на време работата си.

Цановъ: На ли е подобръ да се прочете законопроекта за поборницитѣ.

Предсѣдатель: Утрѣ ще дойде на дневния редъ, щомъ се свърши този въпросъ, тѣй сжщо ще изберемъ утрѣ и комисиятъ.

Засѣдаието се закрива на 5 часа и 10 минути.

Предсѣдатель: **П. Р. Славейковъ.**

Подпредсѣдатели { **Д-ръ И. Брадель.**
Н. Сукнаровъ.

Секретари { **Ив. Даневъ**
Хр. Баларевъ
В. П. Золотовъ
К. Коевъ.

Управитель на стенографическото бюро А. Безеншекъ.